

isteklinin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında analiz girdisine ilişkin fiyat teklifini sunmuş olduğu meslek mensubu tarafından anılan Tebliğ'de belirtilen ibarenin yazılarak iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenip imzalandığı, fiyat teklifine dayanak teşkil eden EK-0.6 satış tutarı tespit tutanağının sunulduğu bahse konu tutanağın ihale tarihi itibarıyla son geçici beyanname dönemi verilerine göre hazırlandığı, anılan fiyat teklifi ve fiyat

teklifine dayanak teşkil eden adı geçen tutanağın birbiriyle uyumlu olduğu, idarenin başvuru sahibi isteklinin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alarak yapmış olduğu açıklamayı, hangi düzenlemeye aykırılık bulunduğunu belirtmeden "piyasa koşullarına ve hayatın gerçeklerine aykırı olması nedeniyle" reddetmesine ilişkin mevzuatta bir düzenleme bulunmadığı hk

isteklinin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında analiz

girdisine ilişkin fiyat teklifini sunmuş olduğu meslek mensubu tarafından anılan Tebliğ'de belirtilen ibarenin yazılarak iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenip imzalandığı, fiyat teklifine dayanak teşkil eden EK-0.6 satış tutarı tespit tutanağının sunulduğu bahse konu tutanağın ihale tarihi itibarıyla son geçici beyanname dönemi verilerine göre hazırlandığı, anılan fiyat teklifi ve fiyat teklifine dayanak teşkil eden adı geçen tutanağın

birbirleriyle uyumlu olduğu, idarenin başvuru sahibi isteklinin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alarak yapmış olduğu açıklamayı, hangi düzenlemeye aykırılık bulunduğunu belirtmeden “piyasa koşullarına ve hayatın gerçeklerine aykırı olması nedeniyle” reddetmesine ilişkin mevzuatta bir düzenleme bulunmadığı hk

Toplantı No	: 2020/026
Gündem No	: 59
Karar Tarihi	: 10.06.2020
Karar No	: 2020/UY.II-1055

(a) Aşırı düşük teklif açıklamalarının idare tarafından “S4 ve S6 poz analizlerinin açıklama istenen alt analizinde “C 30/37 beton harcı, HAZIR BETON HARÇLARI (TS EN 206-1) ” pozunda istekli tarafından Bursa ilinde bulunan SY Ankara Hazır Beton İnş. Nak. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. firmasından fiyat teklifi alınmıştır. İhale konusu işin Eskişehir ili Sakarıllıca-Mihalgazi İl Yolunda gerçekleşeceğinden Ankara’dan beton taşımanın hayatın olağan akışına uygun olmayacağı ve

aynı zamanda betonun taşınması sırasında geçen zamanda hazır betonun mukavemetini alacağı da söz konusu olduğu tespit edilmiştir.” şeklinde cevap verilerek uygun görülmediği, oysa açıklama istenen iş kalemlerine ilişkin üçüncü kişilerden alınacak fiyat tekliflerinin işin yapılacağı yerde faaliyet gösteren firmalardan alınması gerektiğine dair bir mevzuat hükmü olmadığı,

(b) “S4 poz numaralı iş kaleminde “Çam kerestesi (II.sınıf) (TS 1265) (TS EN 844-6, 9, 12) (TS EN 1309-1, TS EN 1310, TS EN 1311, TS EN 1313-1,

2) ” pozu için istekli tarafından fiyat teklifi alınarak sunulan 720 TL/m³ çam kerestesi bedelinin; İdaremizce yapılan piyasa araştırmalarında Çam kerestesi (II.sınıf) fiyatlarının 2.000,00 TL/m³ ile 2.400,00 TL/m³ arasında olduğu görülmüştür. İstekli tarafından sunulan 720 TL/m³ gerçek piyasa koşullarını yansıtmadığı, çam kereste bedelini tevsik için sunulan belgelerde yer alan bedelin piyasanın gerçekleriyle örtüşmediği bu itibarla şeklen, Kamu İhale Genel Tebliğine uygun açıklama yapılmış olmasının hayatın gerçeklerinin önüne geçemeyeceği ve İdarece ihale dokümanında belirtilen özellik ve miktardaki Çam kerestesi (II.sınıf)’nin bu fiyatlara alınmasının mümkün olmayacağı sonucuna varılmıştır.” şeklinde cevap verilerek uygun görülmediği ancak açıklamalar kapsamında sunulan fiyat tekliflerinin mevzuata uygun şekilde hazırlanıp sunulmasının yeterli olduğu, ilgili açıklamaların piyasa koşullarını yansıtmadığı gerekçesi ile uygun görülmemekle birlikte tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasının, kamu ihale mevzuatında yer alan ilgili hükümler ile dilekçesinde yer verilen Kurul ve mahkeme kararları dikkate alındığında hukuka aykırı olduğu,

—

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Aşırı düşük teklifler” başlıklı 38’inci maddesinde “İhale komisyonu verilen

teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı ařırđ düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

1. a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
2. b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
3. c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, ařırđ düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre ařırđ düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonulandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır." hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve ařırđ düşük teklifler" başlıklı 45'inci maddesinde "45.1.10. İhale

komisyonu, sınır değerin altındaki tekliflerin önemli bileşenlerini;

- 1. a) Yapım yönteminin ekonomik olması,*
- 2. b) Seçilen teknik çözümler ve yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar,*
- 3. c) Teklif edilen yapım işinin özgünlüğü,*

gibi hususlarda istekliler tarafından yapılan yazılı açıklamaları da dikkate almak suretiyle değerlendirir ve ihaleyi sonuçlandırır.

...

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

- 1. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,*
- 2. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,*
- 3. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri,*

ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,

- 1. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,*
- 2. Stoğunda bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,*

3. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b. dir.

İstekliler tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

...

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir.

...

45.1.16. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak istenen sürede açıklama yapmasına rağmen teklifi reddedilen isteklilerin açıklamalarının yeterli görülmemesi nedenlerinin, sadece ilgili madde numaralarına atıf yapılmakla yetinilmeyerek hangi düzenlemeye aykırılık bulunduğu da belirtilmek suretiyle kesinleşen ihale kararının bildirilmesi zorunludur.” açıklaması,

Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan Karayolları Teknik Şartnamesi'nin “Yaş Karışım Hazır Betonun Taşınması” başlıklı 308.07.04.01'inci maddesinde ise “Katı kıvamdaki taze beton (SI) karıştırma donanımı olmayan araçlarla taşınabilir. Beton ile temas halinde olan taşıma yüzeyleri betonla reaksiyona girmemeli ve su kaybına neden olmamalıdır. Beton taşıma esnasında, güneş, yağış, rüzgâr, toz gibi dış etkenlerden geçirimsiz örtüler ile kapatılarak korunmalıdır.

Katı kıvamlı beton dışındaki taze beton, kullanım yerine sadece karıştırma donanımı olan araçlarla veya transmikserlerle taşınabilir. Beton, şantiyedeki boşaltma işleminin hemen öncesinde, homojen duruma gelmesi için bir kez

daha karıştırılmalıdır.

Karıştırma donanımı olan araçlarla veya transmikserlerle betonun boşaltma işlemi, çimento ile suyun ilk temasından itibaren 120 dakika sonunda (çimento ilk priz süresini geçmemesi kaydıyla) tamamlanmalıdır.

Herhangi bir karıştırma donanımı olmayan araçlarla taşınan katı kıvamdaki taze beton ise çimento ve suyun ilk temasından itibaren en fazla 45 dakika sonunda yerine boşaltılmalıdır.

Normal şartlar için verilmiş olan bu sürelerde, hava şartlarından veya kimyasal katkı kullanılmasından dolayı priz süresinin hızlanması veya gecikmesi dikkate alınmalıdır.” düzenlemesi yer almaktadır.

Başvuru sahibi isteklinin iddiasının (a) bölümü ile ilgili olarak;

Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan Karayolları Teknik Şartnamesi'nde yer alan düzenleme uyarınca, betonun, karıştırma donanımı olan araçlarla veya transmikserlerle yapılması durumunda çimento ile suyun ilk temasından itibaren 120 dakikaya kadar yerine boşaltılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede; idare tarafından aşırı düşük teklife esas sınır değerinin altında teklif sunan isteklilere gönderilen açıklama isteme yazısında “S4 ve S6 no'lu iş kalemlerinde yer alan C 30/37 beton harcı, HAZIR BETON HARÇLARI (TS EN 206-1)” analiz girdisinin açıklama istenecek girdi olarak belirlendiği, başvuru sahibi istekli tarafından “C 30/37 beton harcı, HAZIR BETON HARÇLARI (TS EN 206-1)” analiz girdisine ilişkin olarak 14.02.2020 tarihli fiyat teklifinin sunulduğu,

söz konusu fiyat teklifinde teklif edilen birim fiyatın 119 TL olduğu ve fiyat teklifi veren firmanın Şaşmaz/Etimesgut/Ankara adresinde faaliyet gösterdiği, ayrıca teklif edilen birim fiyata malzemenin şantiyeye tesliminin de dahil olduğu, idarenin *“İhale konusu işin Eskişehir ili Sakarıllıca-Mihalgazi İl Yolunda gerçekleşeceğinden Ankara’da beton taşımanın hayatın olağan akışına uygun olmayacağı ve aynı zamanda betonun taşınması sırasında geçen zamanda hazır betonun mukavemetini alacağı”* gerekçesi ile açıklamayı uygun bulmadığı görülmüştür.

Bu çerçevede *“C 30/37 beton harcı, HAZIR BETON HARÇLARI (TS EN 206-1)”* analiz girdisi için fiyat teklifi alınan ve hazır betonun temin edileceği firmanın adresinin Şaşmaz/Etimesgut/Ankara’da, işin yapılacağı yerin ise Sakarıllıca-Mihalgazi İl Yolu/Sarıcakaya/Eskişehir’de olduğu, idarenin işin yapılacağı mahali dikkate alarak tespitite bulunduğu hususları ile taşıyıcı araçlar için hız sınırları dikkate alındığında, söz konusu girdide yer alan beton harcının taşınmasının, Karayolları Teknik Şartnamesi’nin *“308.07.04.01 Yaş Karışım Hazır Betonunun Taşınması”* başlıklı maddesinde beton mukavemeti için öngörülen taşıma süreleri açısından teknik olarak makul düzeyde olmadığı, başvuru sahibi tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında bu hususa ilişkin bir dayanak sunulmadığı değerlendirildiğinden başvuru sahibinin (a) bölümünde yer verilen iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Başvuru sahibi isteklinin iddiasının (b) bölümü ile ilgili olarak;

Yapılan incelemede idarenin, 25.03.2020 tarihli ihale komisyon kararında *“S4 poz numaralı iş kaleminde “Çam*

kerestesi (II.sınıf) (TS 1265) (TS EN 844-6, 9, 12) (TS EN 1309-1, TS EN 1310, TS EN 1311, TS EN 1313-1, 2) " pozu için istekli tarafından fiyat teklifi alınarak sunulan 720 TL/m³ çam kerestesi bedelinin; İdareimizce yapılan piyasa araştırmalarında Çam kerestesi (II.sınıf) fiyatlarının 2.000,00 TL/m³ ile 2.400,00 TL/m³ arasında olduğu görülmüştür. İstekli tarafından sunulan 720 TL/m³ gerçek piyasa koşullarını yansıtmadığı, çam kereste bedelini teşvik için sunulan belgelerde yer alan bedelin piyasanın gerçekleriyle örtüşmediği bu itibarla şeklen, Kamu İhale Genel Tebliğine uygun açıklama yapılmış olmasının hayatın gerçeklerinin önüne geçemeyeceği ve İdarece ihale dokümanında belirtilen özellik ve miktardaki Çam kerestesi (II.sınıf)'nin bu fiyatlara alınmasının mümkün olmayacağı sonucuna varılmıştır." ifadelerine yer vererek, başvuru sahibi isteklinin aşırı düşük teklif açıklamalarını uygun bulmadığı görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden ihale komisyonunun verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit edeceği, teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak istemesi gerektiği, isteklilerin açıklamaları kapsamında üçüncü kişilerden alacağı fiyat tekliflerini analizlerine dayanak teşkil edebilecekleri, yapılacak değerlendirme sonucunda idarenin aşırı düşük teklif açıklamalarını uygun bulmaması halinde, gerekçelerini sadece ilgili madde numaralarına atıf yaparak değil, aynı zamanda hangi düzenlemeye aykırılık bulunduğunu da belirterek kesinleşen ihale kararında yer vermesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Bu çerçevede, başvuru sahibi isteklinin aşırı düşük teklif

açıklaması kapsamında, S4 numaralı iş kaleminde yer alan “Çam kerestesi (II. sınıf) (TS 1265) (TS EN 844-6, 9, 12) (TS EN 1309-1, TS EN 1310, TS EN 1311, TS EN 1313-1, 2) ” analiz girdisine ilişkin 13.02.2020 tarihli ve 720 TL/m3 tutarlı fiyat teklifini sunmuş olduğu meslek mensubu tarafından anılan Tebliğ’de belirtilen ibarenin yazılarak iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenip imzalandığı, fiyat teklifine dayanak teşkil eden 13.02.2020 tarihli ve 1 sayılı EK-0.6 satış tutarı tespit tutanağının sunulduğu bahse konu tutanağın ihale tarihi itibarıyla son geçici beyanname dönemi verilerine göre hazırlandığı, anılan fiyat teklifi ve fiyat teklifine dayanak teşkil eden adı geçen tutanağın birbiriyle uyumlu olduğu, idarenin başvuru sahibi isteklinin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alarak yapmış olduğu açıklamayı, hangi düzenlemeye aykırılık bulunduğunu belirtmeden “*piyasa koşullarına ve hayatın gerçeklerine aykırı olması nedeniyle*” reddetmesine ilişkin mevzuatta bir düzenleme bulunmadığı anlaşıldığından başvuru sahibinin (b) bölümünde yer verilen iddiasının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.